PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 72 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 27 marca 1929 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Wisty WUCWK. 16.III, omawiając w art. wst. ratyfikację protokółu moskiewskiego przez Sejm polski — oświadczają — iż po tej ratyfikacji obowiązany jest rząd polski do zaniechania stosowania wojny jako narzędzia polityki narodowej. Wstrzymanie się komunistów i mniejszości narodowych od głosowania miało cechy demonstracji politycznej gnębionych klas i narodów przeciwko gnębicielom. Polskie koła rządowe zadeklarowały przez ratyfikację protokółu pokojowy stosunek do ZSRR, lecz ze zrozumiałych powodów opinja sowiecka zapatruje się krytycznie na tę deklarację. Trudno jest pogodzić pokojowe deklaracje z ujawnieniem faktu istnienia tajnego układu wojennego między Polską a Rumunją. Opinja sowiecka miała prawo spodziewać się, iż ratyfikując protokół moskiewski, rządy Polski i Rumunji unieważnią równocześnie konwencję wojenną, która stwarza podstawy dla ofenzywy polsko-rumuńskiej przeciwko ZSRR; opinja sowiecka spodziewała się, iż nastąpi to nie w formie bezpośredniego unieważnienia tej konwencji, lecz w formie jakichkolwiek zapewnień ze strony rządu polskiego. Zapewnienia te jednak nie nastąpiły i powstaje wrażenie, iż polskie koła rządowe łączą w jakiś sposób wyrzeczenie się wojny, jako narzędzia polityki w stosunku do ZSRR z istnieniem sojuszu z Rumunją, którego celem jest imperjalistyczna okupacja Ukrainy sowieckiej. Tego rodzaju dwulicowość nie stanowi nic nowego w polskiej polityce zagranicznej. Opinja sowiecka mogła się niejednokrotnie przekonać, iż pewna wpływowa część urzędowych kół polskich zapatruje się na pokój tylko jako na pewien okres czasu potrzebny dla przygotowania wojny. Tego rodzaju „pokojowości" nie wyrzekli się liczni działacze polscy i po podpisaniu protokółu moskiewskiego, wobec tego nadzieje związane z podpisaniem protokółu moskiewskiego pozbawione są podstawy dopóty, dopóki polityka polska znajduje się pod obcym wpływem lub raczej jest jego wyrazem. Opinja sowiecka, któraby w innych warunkach z zadowoleniem witała ratyfikację protokółu moskiewskiego, nie może obecnie przywiązywać do tego aktu większego znaczenia niż je przywiązuje rząd polski. Dla polepszenia stosunków polsko-sowieckich potrzebne jest coś więcej, niż pokojowe deklaracje. Przedewszystkiem trzeba się szczerze wyrzec przygotowań do wojny jako do narzędzia imperjalistycznej polityki Polski, jej rumuńskiego sojusznika i jej francuskich i angielskich przyjaciół.

RUMUNJA A Z. S. R. R.

Komsomolskaja Prawda 17.III, donosząc o wyłączeniu komunistów z Besarabji z pod prawa, oświadcza, iż rząd Maniu przyszedł do władzy w Rumunji tylko dzięki temu, iż wykorzystał niezadowolenie mas ludności rumuńskiej z „białego teroru", który rzekomo stosowany był przez rząd gen. Averescu. Aby utrwalić swe wpływy, złagodził rząd Maniu początkowo system teroru. Wkrótce jednak militaryści rumuńscy zmusili Maniu do powrotu do dawnych metod terorystycznych, tak że obecnie rząd ten usiłuje zlikwidować ruch komunistyczny w Besarabji i szykuje się pod pretekstem walki z komunizmem w Besarabji do wojny z ZSRR. Liczne wystąpienia proletarjatu rumuńskiego przeciwko uwięzieniu komunisty Dobrodżeanu świadczą, zdaniem pisma, iż proletarjat Rumunji będzie zwalczał „ofenzywę faszyzmu".

Prawda 21.III oświadcza, iż robotnicy sowieccy śledzą bacznie przebieg bohaterskiej walki uwięzionego komunisty rumuńskiego Dobrodżeanu. Liczne organizacje sowieckie przyłączają swe głosy do protestu przeciwko białemu terorowi w Rumunji.

NIEMCY A Z. S. R. R.

Izwiestja 21.III donoszą z Berlina, iż wiadomości o przebiegu śledztwa w sprawie Orłowa nie dają całkowitego obrazu przebiegu tego śledztwa. Zagadkową wydaje się wiadomość o tem, iż Orłow cofnął swe pierwotne zeznania i nie przyznaje się do sfałszowania dokumentów, tak, że obciążają go przeważnie zeznania Sumarokowa. Pismo zarzuca policji

niemieckiej do zatuszowania sprawy. W komentarzach pismo zastanawia się nad wiadomością, iż Orłow i Sumarokow oskarżeni są o oszustwo dziennikarza amerykańskiego i protestuje przeciwko takiemu sformułowaniu oskarżenia, gdyż akcja Orłowa i Sumarokowa szkodziła nie tyle pismu amerykańskiemu, ile ZSRR.

Siewodnia 24 i 25.III ogłasza art. Toporkowa, w którym dowodzi, iż oskarżony w sprawie Orłowa Sumarokow jest w rzeczywistości znanym czekistą i byłym radcą poselstwa USRR w Berlinie Jakszynem.

ANGLJA A Z. S. R. R.

Wisty WUCWK 10.III, omawiając stosunki między Anglją a ZSRR zarzucają rządowi angielskiemu dążenie do niedopuszczenia kontaktu między przemysłem angielskim a gospodarką sowiecką oraz oświadczają, iż dążenie to bardziej jest niebezpieczne dla przemysłu angielskiego niż dla ZSRR.

WĘGRY A Z. S. R. R.

Prawda 21.III poświęca znaczną część numeru 10-tej rocznicy rewolucji na Węgrzech. W art. Beli Kuna pismo oświadcza, iż tradycje rewolucji proletarjackiej na Węgrzech stanowią gwarancję, iż partja komunistyczna znajdzie nowe formy dla doprowadzenia rewolucyjnej akcji proletarjatu Węgier do zwycięskiego rezultatu.

PAŃSTWA AZJATYCKIE A Z. S. R. R.

Prawda 21.III, omawiając w licznych depeszach sytuację w Chinach, określa ją jako „walkę wszystkich przeciwko wszystkim". Pismo donosi o koncentracji wojsk japońskich w Dairenie oraz o utworzeniu przeciwjapońskiego towarzystwa w Mukdenie, jako filji analogicznej organizacji w Nankinie.

Prawda 21.III, omawiając sytuację w Chinach w specjalnym artykule, oświadcza, iż trzeci zjazd „Kuomintangu" odbywa się pod wpływem drobnej burżuazji, która dąży do opanowania władzy w Chinach. Obecne wypadki walki domowej sprzyjają do pewnego stopnia tym dążeniom.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Prawda 16.III, omawiając wyniki konferencji partyjnej obwodu Leningradzkiego, oświadcza, iż konferencja ta udowodniła wzmocnienie potęgi partji w państwie sowieckiem. Pismo zarzuca zwolennikom prawicowego odchylenia i innym ugodowcom dążenie do rewizji zasadniczych programowych poglądów bolszewizmu i oświadcza, iż partja nie wyrzeknie się nigdy tych poglądów.

Krasnaja Zwiezda 20.III donosi z Nowosybirska, iż wśród pracowników tartaku państwowego w Kitajsku wykryto organizację sabotażu, którego winowajcy należeli do partji komunistycznej i pozostawali pod wpływem trockizmu. Czterech trockistów, winnych rozmyślnego uszkodzenia maszyn tartaku, aresztowano i wykluczono z partji.

Dni 24.III ogłaszają odezwę moskiewskiej organizacji bolszewików - leninowców (trockistów) w sprawie uwięzienia 63 opozycjonistów: Gajewskiego, Gryneczenko, Grünsztejna, Naumowa, Bronsztejna i innych. W odezwie tej podaje moskiewska organizacja opozycji do wiadomości klasy robotniczej, iż natychmiast po wydaleniu Trockiego z granic ZSRR „rozpoczęły się represje w stosunku do najlepszych synów proletarjatu, bolszewików-leninowców, obrońców Października". Aresztowano 63 opozycjonistów, którzy znajdują się obecnie w więzieniu tobolskiem. Sytuacja więźniów tych jest bardzo ciężka, więźniowie ogłaszali dwukrotnie głodówkę. Odezwa wzywa robotników moskiewskich do protestu przeciwko tym represjom.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Prawda 17.III donosi o zatwierdzeniu urzędowych cen pieczywa przez sowiet miejski w Moskwie. Osobom, które nie posiadają książeczek chlebnych, wszystkie rodzaje pieczywa z wyjątkiem chleba razowego sprzedawane będą po cenie podwójnej.

NOTATKI I INFORMACJE

RÓŻNE.

Izwiestja 20.III donoszą, iż w USRR wybory do sowietów zakończono w 24 miastach i w 19 okręgach. W wyborach wiejskich brało udział 64,6% ogólnej liczby uprawnionych wyborców, w miastach — 75,1%. Praw wyborczych pozbawiono 4,5% wyborców wiejskich oraz 10,7% wyborców miejskich. Innych wiadomości z przebiegu wyborów na Ukrainie narazie brak.

Leningradskaja Prawda 3.III ogłasza przepisy w sprawie przymusowej eksmisji lokatorów, (których roczny dochód przekracza 3 tysiące rubli) z nieruchomości miejskich w Leningradzie. Eksmisja powinna nastąpić nieodwołalnie przed 1-ym października r. b. Wszystkie umowy najmu, zawarte przez tych lokatorów z sowietem miejskim, tracą w dniu tym moc obowiązującą.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Rossija i Sławianstwo 23.III. Rosja a Europa (wywiad z p. Aleksandrem Lednickim).

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40

Drukowane na prawach rękopisu.